

Такриз

ба автореферати таҳқиқоти диссертатсионии Асомиддини Абдулмумин дар мавзуи «Таърихнигории ҷанги шаҳрвандӣ ва сулҳи тоҷикон (солҳои 1992-2000)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.00 – Илмҳои таърихӣ ва бостоншиносӣ (07.00.09 – Таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ)

Баъд аз ба даст даровардани истиқлолият дар назди роҳбарияти Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз вазифаҳои муҳим ва ҳалқунанда, муайян кардани сиёсати дохилӣ ва берунӣ меистод. Ҳанӯз аз рӯзҳои аввали даврони истиқлолият ин сиёсат мунтазам роҳандозӣ гардида, дар тӯли анқариб 30-сол рушду тавсеа ёфт. Дар ин муддат дар Тоҷикистон воқеоти зиёди ҳарбӣ-сиёсӣ, иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангӣ рӯх доданд, ки ногузир аз ҷониби коршиносон, муҳаққиқон ва аҳли илми ватанию хориҷӣ мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор гирифтанд. Дар натиҷа таълифоти зиёд рӯйи кор омад, ки аз тавачҷуҳи беҳади муҳаққиқони ҷумҳурӣ, баҳусус ба воқеоти сиёсии ибтидои солҳои 90-уми асри ХХ гувоҳӣ медиҳад. Аммо як таҳқиқоти маҷмӯӣ, ки ин таълифоти парокандаро гирдоварӣ, таҳлил ва ҷамъбаст карда бошад, то кунун вуҷуд надошт. Аз ин лиҳоз, рисолаи номзадии Асомиддини Абдулмумин, ки кӯшиши аввалин дар ин самт ба ҳисоб меравад, бешак мубрам ва саривақтӣ буда, дар заминаи маводи бойғониҳои ҷорӣ ва таҳлили адабиёти илмии мавҷуда, амалӣ гардидааст.

Диссертатсия аз муқаддима, ду боб, шаш зербоб, ҳулоса, тавсияҳо ва феҳристи адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Ба муаллифи рисола муяссар гаштааст, ки дар муқаддимаи кор мубрамият, арзиши илмии мавзуи тадқиқотро ба таври боварибахш асоснок намуда, дараҷаи омӯзиши мавзӯро нишон диҳад, ҳадафу мақсади тадқиқоти худро бо далелҳои эътимоднок муайян ва мушаххас намудааст, пойгоҳи сарчашмавии тадқиқотро нишон дода, асосҳои методологӣ, назариявии рисола, объект, предмети тадқиқот, ҳудудҳои хронологии он, нуктаҳои

асосии ба ҳимоя пешниҳод шударо мушаххас намуда, аҳамият ва арзиши илмӣ - амалии тадқиқоти худро асоснок намояд.

Боби якуми диссертатсия – “Инъикоси ҷанги шаҳрвандӣ дар таърихнигории ватанӣ ва хориҷӣ” аз се зербоб иборат аст. Дар ин боб таълифоте, ки ба масоили умдаи таърихи сиёсии Тоҷикистони соҳибистиклол, ба амсоли таъсисёбии ҳизбу созмонҳои ҷамъиятӣ, ба даст омадани Истиклолияти Давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, воқеаҳои феввали соли 1990, ҷанги шаҳрвандии солҳои 1992-1997 дар Тоҷикистон, иҷлосияи XVI-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудаанд, мавриди таҳлили таърихнигорӣ қарор гирифтаанд.

Боби дуюми диссертатсия – “Таҷассуми масоили истиқрори сулҳу ваҳдат ва ғаёлияти Комиссияи оштии миллӣ дар таҳқиқоти муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ” номгузорӣ шуда, аз се зербоб иборат аст. Дар ин боб марҳилаҳои гуфтушуниди байни тоҷикон ва имзои “Созишномаи умумии истиқрори сулҳ ва ризоияти миллӣ дар Тоҷикистон”, инчунин ғаёлияти Комиссияи оштии миллӣ инъикоси худро ёфтааст. Илова бар ин, дар зербоби сеюми боби дуум, ки “Истиклолияти давлатӣ, ҷанги шаҳрвандӣ ва истиқрори сулҳу ваҳдати тоҷикон дар осори Пешвои миллат» номгузорӣ шудааст, масоили инъикоси равандҳои сиёсии солҳои 90-уми асри XX, таъсисёбии ҳизбу созмонҳои ҷамъиятӣ, ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ, ҷанги шаҳрвандӣ ва сулҳи тоҷикон дар асарҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ гардидааст.

Бояд зикр кард, ки омӯзиши масоили умдаи таърихи сиёсии Тоҷикистони соҳибистиклол дар солҳои 90-уми асри XX меҳвари таҳқиқоти муаллифро ташкил додаанд. Пажӯҳиш дар заминаи омӯзиши асарҳои Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷаноби Олӣ Эмомалӣ Раҳмон, таҳлилу баррасии осори муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ, китобҳо, монографияҳо, диссертатсияҳо, мақолаҳо ва маҷмӯаҳо, ки ба таърихи сиёсии Тоҷикистон дар солҳои 90-уми асри XX бахшида шудаанд, амалӣ гардидааст.

Мазмуни рисола пурра дар корҳо ва мақолаҳои ҷопшудаи унвонҷӯ инъикос ёфтаанд. Автореферат ба мазмуни матни диссертатсия мувофиқ аст.

Метавон гуфт, ки муаллиф тамоми мақсад ва ҳадафи дар назди худ гузошташро бо пуррагӣ ҳаллу фасл намудааст.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи унвонҷӯ Асомиддини Абдулмумин дар мавзӯи «Таърихнигории ҷанги шаҳрвандӣ ва сулҳи тоҷикон (солҳои 1992-2000)» таҳқиқоти мукамал ва мустақилона ба анҷомрасида буда, тибқи натиҷаҳои бадастомада ба талаботи муқаррарнамудаи бандҳои 31, 33, 34 ва 35-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ аст ва муаллифи он Асомиддини Абдулмумин барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07.00.00-Илмҳои таърихӣ ва бостоншиносӣ (07.00.09 – Таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ) сазовор мебошад.

**Номзади илмҳои таърих, сардори
раёсати таълими Донишгоҳи давлатии
молия ва иқтисоди Тоҷикистон**

Муллоҷонов А.К.

**Нишона: 734067 Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кучаи Нахимова 64/14
Тел: (+992-37) 2-31-02-01
E-mail: asadullo1976@mail.ru**

**Имзои Муллоҷонов А.К. ро тасдиқ менамоям:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсус
Донишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон**

Шарипов У.А.

10.06.2024.